

La falsificació (i 3)

Abans hem parlat breument del falsificador. Entre altres particularitats li vam atribuir la de l'anonimat. De fet està al marge de la llei. Ara hem de parlar d'aquelles falsificacions que no procedeixen de falsificadors, sinó d'imitadors. Quedi ben entès que els imitadors no són els copistes. Mentre aquests copien una obra d'art coneguda, els imitadors imiten l'estil. Aquests, majorment, imiten obres d'una època i quasi mai d'un autor determinat. La peça que surt de les seves mans, és una «obra d'autor anònim». L'imitador no resta en l'anonimat. És un artesà. A vegades treballa per encàrrec d'un antiquari. En aquest cas, l'antiquari sol tenir un client determinat al qual comunica que ha «descobert» una obra que sembla ser de «tal» mestre, del segle «qual»... Vegem, doncs, com l'autor d'una imitació no és un falsificador.

Aquest tipus d'antiquari, al qual suara ens referim és l'excepció a la regla de l'honestedat que distingeix la majoria dels membres d'aquest prestigiós gremi.

Fa una vintena d'anys, vivia a Sant Cugat del Vallès un artesà excepcional en l'art d'imitar els tallistes i escultors del romànic. L'acabat de cada peça era amb la patina inclosa. Solament una anàlisi científica podia descobrir l'autenticitat de l'obra. Ell era un home que mai no va pretendre enganyar ningú. Venia les seves obres des del seu propi taller i a tothom que les volgués comprar. Rebia encàrrecs d'arreu. Un dia va rebre l'encàrrec d'un Via crucis, de pedra, per a un dels monestirs amb més història i més impressionant de Catalunya. El nostre home féu el «seu» Via crucis, circumstancial, «adient» a la fàbrica, amb les nafres del temps i tot. Amb tota l'admiració que sentiem per aquest gran artesà no podem menys que blasmar aquest Via crucis ancastat als murs de les arcades de la nau venerable, la portalada de la qual —que es conserva amb penes i treballs— és una de les més sorprenents del món.

Per acabar, solament una anècdota sobre la manera de treballar d'un tipus particular de falsificador, que hom troba per entre les ruïnes, com un element més dels temps passats, situades en zones on queden restes de grups ètnics, que la raça invasora no ha aconseguit encara absorbir.

Fou a les piràmides de Teotihuacan, a Mèxic. Estàvem badant en un lloc un xic apartat de la massa permanent de turistes, quan de cop i volta ens sentírem agafats per les cames. Sorpresos veírem que es tractava d'un descendent directe del poble asteca. Ens mirava, entre suplicant i esfereït, amb ulls negres, d'ametlló; pell lluent d'un bronzejat grogós; nas corbat des del front; llavis

prims i prominents. Era una figura que s'havia escapat d'un dels murals de Diego Rivera. Vestia com els camperols de la regió: una camisa i un pantalon folgats, de cotó color cru, i una pallola espelofada. Agenollat, ens tenia agafats per les cames amb un braç mentre amb l'altre assenyalava tremolós un clot tot just excavat al sòl, junt les restes d'un mur, penyora d'aquella civilització. «Señor. Señor», cridava el pobre home. «Un tesoro. Acabo de desenterrar una figura de Temazcaltoci.» Efectivament. Dins el clot hi havia una figura com una de les moltíssimes que havíem vist al museu de la ciutat de Mèxic. Potser l'única diferència era que aquelles eren de terra cuita, i la que hi havia dins el clot era de terra acabada de coure. La situació, però, era emocionant. D'un dramatisme perfecte. Es desenrotllava de tal manera que

ens creguérem obligats a col·laborar amb aquell ésser extraordinari. Temorencs gosàrem proposar-li de comprar la seva part de la troballa. Va accedir tot seguit. Ens demanà tres-cents pesos. Desanimats li vam dir que no teníem tants diners. Cercàrem dins les butxaques i sols trobàrem tres pesos i cèntims, els quals li mostràrem. S'aixecà àgil i llargarut. Ens mirà per un moment fit a fit i ens arrepassà els diners de la mà. Donà un bot i fugí corrent. Al cap d'unes gambades, però, s'aturà en sec. Reculà lentament vers el clot, d'on recollí la figureta, que introduí entre cos i camisa. Ens mirà altiu i se n'anà, amb el seu tresor, qui sap on.

Encara avui ens preguntem si aquell fet era fals o autèntic.

M. P. M.

Festes Culturals de Primavera '79

Dissabte, dia 21
Plaça de la Porxada
Matí, a les dotze

Tarda, a dos quarts de sis

Tarda, a les set

Museu de Granollers

Diumenge, dia 22
Matí, a un quart de nou
Carrer Girona
Matí, a tres quarts de nou

Matí, a les onze

Plaça de la Porxada
Matí, a les dotze

Tarda, a les set
Sala d'Actes
Institut Batxillerat

Dilluns, dia 23
Diada de Sant Jordi
Plaça de la Porxada

INAUGURACIÓ FIRA DEL LLIBRE

pel Grup Sarganta

FESTIVAL INFANTIL
organitza Gremi de Llibreters

CERCAVILA
organitzada pel Centre Comarcal de Teatre
Inauguració de l'exposició

COM ES FA UN LLIBRE?
organitza Museu de Granollers

CARAMELLES '79
organitzades per Societat Coral Amics de la Unió

Arribada de Caravanes Sardanistes procedents de les Comarques Gironines, Catalunya Nord, Vallès Oriental i de Tona
Sortida de la Caravana per assistir, a Barcelona, a l'

HOMENATGE NACIONAL DE CATALUNYA A LA SARDANA

CERCAVILA
organitza Centre Comarcal de Teatre

DANSES POPULARS
organitza Gremi de Llibreters

CONCERT CORAL INFANTIL
a la barriada d'El Lledoner
organitza Societat Coral Amics de la Unió

CARAMELLES '79 - MASSA CORAL
per la barriada de Bellullà
organitzades per Societat Coral Amics de la Unió

RECITAL OVIDI MOTLLOR
organitza l'Associació Cultural

a càrrec de la Cobla Genisenca

BALLADA DE SARDANES
organitzada per Agrupació Sardanista amb la col·laboració del Gremi de Llibreters

Telèfons d'Urgència

Comisaria Policia	870 75 99
Polícia Municipal	870 05 11
Guàrdia Civil	870 00 68
Parada Taxis	870 30 82
Bombers	870 11 72
Funerària	870 00 89
Hospital	870 24 00
Policlínica	870 61 00
Metges d'urgències de la Seguretat Social	870 01 91
Ambulàncies	870 00 92
	870 78 61

Masó
GRANOLLERS

Sastreria
Camiseria
Confecció

Plaça Perpinyà, 3
Telèfon 870 05 95